

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/18/2015
Identifikačné číslo spisu: 6014200487
Dátum vydania rozhodnutia: 16.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:6014200487.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavaleca, PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: W. F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. X, XXX XX A. A., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa-ústredie, Ul. 29. augusta č. 10, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/153/2014-75 zo dňa 25. novembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/153/2014-75 zo dňa 25. novembra 2014 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 31. marca 2014 z r u š u j e a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 31.03.2014 (ďalej na účely tohto rozsudku len „preskúmané rozhodnutie“), ktorým táto podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení platnom pre prejednávajúcu vec (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z. z.“) a § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 100/1988 Zb.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 24.01.2011.

Odporkyňa v odôvodnení okrem iného uviedla, že v konaní o starobnom dôchodku bolo potvrdením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v Bratislave č. SPOU-OSZ-116954-33/2013-VZ z 19.09.2012 a podľa rozhodnutia Orgánu sociálneho zabezpečení Federálneho Ministerstva vnútra Praha, č. j. PR-16954-1/51-91 zo dňa 25.03.1991 preukázané, že bol od XX.XX.XXXX priznaný starobný dôchodok podľa § 132 a § 133 zák. č. 100/1988 Zb., ktorý sa podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely

tohto rozsudku len „zák. č. 328/2002 Z. z.“ považuje za výsluhový dôchodok.

Vznik nároku na starobný dôchodok (a jeho priznanie) podľa § 132 zák. č. 100/1988 Zb. súčasne vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.

Navrhovateľ v podanom opravnom prostriedku namietol nezohľadnenie ďalšej doby odpracovanej v civilnom sektore. Tiež uviedol, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s právnym názorom vyslovenom v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/138/2011, s Listinou základných práv a slobôd ako aj s Dohovorom č. 128/1967.

II.

Krajský súd sa stotožnil s právnym posúdením žiadosti navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku zo dňa 24.01.2014. Súčasne poukázal na právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/129/2010 zo dňa 24.11.2011, ktorým rozhodoval ako odvolací súd v obdobných prípadoch. Z rozsudkov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že starobný dôchodok priznaný podľa zák. č. 100/1988 Zb. naďalej patrí ako starobný dôchodok a za výsluhový dôchodok sa iba považuje. Vznik nároku na starobný dôchodok a jeho výplatu podľa zák. č. 100/1988 Zb. súčasne vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok aj podľa § 65 zák. č. 461/2003 Z. z.. Najvyšší súd v predmetnom rozsudku naďalej vyslovil názor, že žiadosť o priznanie starobného dôchodku je možné považovať len za žiadosť o zvýšenie sumy už priznaného a vyplácaného starobného dôchodku príslušným útvarom sociálneho zabezpečenia, ktorý starobný dôchodok priznal.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd považoval preskúmané rozhodnutie za zákonné a preto ho potvrdil.

III.

Proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom namietal nezohľadnenie obdobia poistenia od 01.01.1992 do 31.12.1998, ktoré získal vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Pokiaľ teda nezískal obdobie, potrebné pre priznanie starobného dôchodku, je povinnosťou odporkyne, na účely jeho výpočtu zhodnotiť obdobie poistenia, ktoré získal v tzv. osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia a z výslednej sumy tak určiť pomernú sumu starobného dôchodku, pripadajúcu na obdobie, ktoré navrhovateľ získal vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia.

Záverom navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v spojení s preskúmaným rozhodnutím a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie.

Odporkyňa v podaní zo dňa 27.01.2015 uviedla, že nárok navrhovateľa bol posúdený v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/129/2010 zo dňa 24.11.2011, t. j. ak nárok na starobný dôchodok vznikol podľa piatej časti zák. č. 100/1988 Zb. pred nadobudnutím účinnosti osobitného právneho predpisu, priznať starobný dôchodok nie je príslušná Sociálna poisťovňa, ale orgán uvedený v § 142 ods. 4 zák. č. 100/1988 Zb.

Vzhľadom na uvedený argument navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „odvolací súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 subsidiárne § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“) a s prihliadnutím na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o

rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s veta druhá O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné a preto postupom podľa § 220 v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Z obsahu spisov vrátane administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľovi bol od XX.XX.XXXX, rozhodnutím Federálneho Ministerstva vnútra č. PR-16954-1/61-91 zo dňa 25.03.1991, priznaný starobný dôchodok vo výške 3800,- Kčs, podľa § 132 zák. č. 100/1988 Zb. Pre nárok a výšku starobného dôchodku mu bola podľa vyššie uvedeného rozhodnutia zhodnotená doba služby a zamestnania od 18. roku veku, t. j. 37 rokov, z toho 35 rokov služby zaradenej do I. kategórie funkcií a 2 roky služby zaradenej do III. kategórie.

Starobný dôchodok je navrhovateľovi naďalej vyplácaný útvarom sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Do 30. júna 2002 boli podmienky nároku policajtov na starobný dôchodok upravené v Piatej časti zák. č. 100/1988 Zb. (§§ 132, 133).

Navrhovateľovi bol od XX.XX.XXXX, teda pred 01.07.2002, priznaný starobný dôchodok, pričom o priznaní tejto dávky dôchodkového zabezpečenia rozhodol orgán sociálneho zabezpečenia Federálneho Ministerstva vnútra Českej a Slovenskej federatívnej republiky, príslušný podľa § 142 ods. 4 písm. b/ zák. č. 100/1988 Zb. v znení v znení zákona č. 306/1991 Zb. Týmto orgánom bol starobný dôchodok aj vyplácaný.

Dňom 1. júla 2002 nadobudol účinnosť zákon č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 328/2002 Z.z.“).

Podľa § 125 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z. z. starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti zákona, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva.

Pokiaľ zákonodarca vo vyššie citovanom ustanovení uviedol, že starobné dôchodky sa za určených podmienok považujú za výsluhové dôchodky podľa zákona č. 328/2002 Z. z., je zrejmé, že tieto starobné dôchodky sú naďalej starobnými dôchodkami podľa zák. č. 100/1988 Zb. a za výsluhový dôchodok podľa zák. č. 328/2002 Z. z. sa iba považujú, najmä na účely ich valorizácie a výplaty z osobitného systému sociálneho poistenia policajtov a vojakov. Taký záver vyplýva tak z rozdielnych podmienok vzniku nároku na výsluhový dôchodok a nároku na starobný dôchodok, ako aj z rozdielneho spôsobu výpočtu a výšky starobných dôchodkov priznaných podľa §§ 22 až 24 v spojení s §§ 132 a 133 zák. č. 100/1988 Zb. a spôsobu výpočtu a výšky výsluhového dôchodku priznaného podľa § 39 zák. č. 328/2002 Z. z. Rozlišovanie zákonodarca medzi výsluhovými dôchodkami priznanými podľa zák. č. 328/2002 Z. z. a starobnými dôchodkami, priznanými podľa zák. č. 100/1988 Zb., ktoré sú za výsluhové dôchodky iba považované, vyplýva napríklad aj z § 4 ods. 2 zák. č. 471/2003 Z.z. o zvýšení výsluhových príspevkov a výsluhových dôchodkov zo sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov v roku 2003.

Je nesporné, že navrhovateľovi bol starobný dôchodok priznaný podľa zák. č. 100/1988 Zb. Tento starobný dôchodok mu naďalej patrí a za výsluhový dôchodok podľa zák. č. 328/2002 Z. z. sa iba považuje. Výsluhový dôchodok podľa § 38 a nasl. zák. č. 328/2002 Z. z. mu priznaný nebol a nárok na výsluhový dôchodok podľa tohto zákona mu ani nevznikol.

Vek 55 rokov, potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa zák. č. 100/1988 Zb., navrhovateľ dovíšil XX.XX.XXXX a k tomuto dňu, splnil aj podmienky nároku na starobný dôchodok.

Vznik nároku na starobný dôchodok a jeho výplatu podľa piatej časti zák. č. 100/1988 Zb. súčasne vylučuje možnosť vzniku nároku na pomerný starobný dôchodok podľa §21, resp. § 26a zák. č. 100/1988 Zb. ako aj vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z.

V žiadosti z 24.01.2014 navrhovateľ žiadal o priznanie starobného dôchodku od 24.01.2011. V podanom opravnom prostriedku ako aj v odvolaní proti rozsudku krajského súdu zároveň žiadal o započítanie doby zamestnania od 01.01.1992 do 14.04.1993, od 08.05.1993 do 06.06.1995, od 16.10.1995 do 31.12.1995 a od 01.01.1996 do 31.12.1998, pričom uvedená doba je dobou ďalšieho zamestnania po vzniku nároku na starobný dôchodok.

Starobný dôchodok bol navrhovateľovi priznaný útvarom Federálneho Ministerstva vnútra a je vyplácaný útvarom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Keďže odporkyňa nerozhodovala o priznaní starobného dôchodku a tento dôchodok navrhovateľovi ani nevypláca, nie je daná jej právomoc rozhodnúť ani o zvýšení starobného dôchodku za ďalšie doby zamestnania.

V.

Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnúť o nároku navrhovateľa na zvýšenie starobného dôchodku za nezhodnotenú dobu zamestnania po vzniku nároku na tento dôchodok (považovaný za výsluhový dôchodok) podľa § 259 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. je daná právomoc útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Odporkyňa však nepostupovala správne keď žiadosť navrhovateľa zamietla ale túto mala v súlade s ust. § 20 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov postúpiť správnomu orgánu príslušnému na rozhodnutie o žiadosti.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne zo dňa 31.03.2014 vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto v súlade s § 250j ods. 2 písm. a/ v spojení s § 250l ods. 2 a s § 250ja ods. 4 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní o žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok od 24.01.2011 je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 5 O.s.p.) a žiadosť navrhovateľa postúpi na rozhodnutie príslušnému orgánu v súlade s § 142 ods. 4 písm. b/ zák. č. 100/1988 Zb., t. j. útvaru sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky..

Úspešnému navrhovateľovi odvolací súd priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 250k ods. 1 za použitia § 250d ods.2 O.s.p. Navrhovateľ do troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku trovy konania nevyčísľil a ani zo spisu ku dňu vyhlásenia rozsudku jeho trovy nevyplývajú, preto odvolací súd navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 151 ods. 1 a 2 za použitia § 246c ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).